

O'ZBEKISTON QISHLOQ VA SUV XO'JALIGI

ISSN 2181-502X

10, 2023

Agrar-iqtisodiy, ilmiy-ommabop jurnal

Vatan va xalq manfaati uchun mardona kurashadigan, o'zining qat'iy hayotiy pozitsiyasiga ega, hech kimdan kam bo'lмаган yoshlarni tarbiyalash – g'oyat ezgu va ulug' vazifadir.

Shavkat MIRZIYOYEV

1-OKTABR – O'QITUVCHI VA MURABBİYLAR KUNI

ЧЕГАРА БЕЛГИЛАРИ ЕР КАДАСТРИ АХБОРОТ ТИЗИМИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШДА АСОСИЙ ОМИЛ

Аннотация. Мақолада чегара белгиларини ер ахборот тизимини такомиллаштиришидаги ўрни ва аҳамияти ёритилган. Шунингдек, ер ахборот тизими маълумотларни шакллантиришида чегара белгиларининг ўрни ва аҳамияти назарий жиҳатдан таҳчили қилинган. Шунингдек, муайян ер участкаси мисолида чегара белгиларини ўрнатиш мисолида очиб берилган.

Аннотация. В статье освещены вопросы совершенствования земельно-кадастровой информации с учётом места и роли межевых знаков. А также раскрыты возможности внедрения межевых знаков на примере земельного участка и их преимущества.

Annotation. The article highlights the issues of improving land cadastral information, taking into account the revenge and the role of boundary marks. And also disclosed the possibility of introducing boundary marks on the example of a land plot and their advantage.

Кириш. Амалиётда ер кадастрихужжатларини шакллантириш натижасида янги ердан фойдаланувчилар таркиб топади ёки мавжудлари тартибига солинади ҳамда ер участкасининг чегаралари жойида белгиланади. Шундан келиб чиқиб, муайян ердан фойдаланувчи тасарруфидаги ер участкаси чегаралари тегишли туман ёки шаҳар Кадастр агентлиги хизмати мутахассиси жойининг ўзида белгиланган тартибда хужжатларда қайд этиши белгиланган. Ердан фойдаланиш ҳуқуқини тасдиқлайдиган ер кадастри хужжатларини олгунча уни тасарруф қилиш ёки унга эгалик қилиш тақиқланади. Шу сабабли ер участкалари даражасида ер кадастри ахборот таъминотида мухим омил эканлиги тадқиқ этилган.

Вилоят, туман ва шаҳар кадастри хизматлари худуд бўйича ер участкалари қамровидаги бино ва иншоотлар майдонлари чегараларини ҳам жойида белгилаш зарурияти мавжуд. Масалан, амалдаги Ер кодексининг 31-моддасида ер участкасининг чегаралари белгиланиб, плани ва тавсифлари тузилиб, давлат рўйхатига олинганидан кейингина ундан фойдаланиш ҳуқуқи вужудга келади [1].

Ер кадастрини юритишига оид ваколатли давлат органлари қонун ва меъёрий хужжатларда белгиланган тартибда ер участкасига тегишли бўлган кадастри рақами, чегараси, манзили, ер сервитутларининг мавжудлиги, унга ажратилган майдони ва ҳуқуқий мақомига эга бўлган шахсларга юридик жиҳатдан бириктирилади. Ер участкасининг тавсифи Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик Кодексининг 169-моддасида ўзифодасини топган. Унда, ер участкасига оид ахборотларни чегаралари ер қонунчилигига бел-

гиланган тартибда шакллантириш ва далолатнома асосида расмийлаштириш кўзда тутилган [2].

Ер участкаси ҳудудини шакллантиришига оид айрим шарт ва талаблар Ер кодекси моддаларида ўз аксини топган. Жумладан, ер участкасини шакллантириш бўйича ишларни амалга оширишда ер кадастри хужжатларини тайёрлаш, уларни тегишли тартибда расмийлаштиши, чегара белгиларини жойлаштириш лойиҳаларини тайёрлаш, жойларда уларни тегишли тартибда ўрнатиш ва бошқа ҳаракатлар ҳамда хужжатларни расмийлаштиришни талаб қиласди. Ер участкасида кадастри рақамларини шакллантириш уни ҳудудидаги кўчмас мулк объектларини жойлаштириш ва чегараларини туман навбатчи электрон харитасида қайд этилгандан сўнг бошланади. Ер участкаси чегарасидаги ўзаришлар ва янги барпо этилаётган участкалар хужжатларини расмийлаштириш мақсадида майдонларни тақсимлаш ёки унинг бошқа ер участкалари таркибига кўшиш каби ҳаракатларни амалга ошириш ишларини белгиланган тартибда ўтказиш талаб қилинади.

Ердан фойдаланиш жараённида сервитутларни белгилаш ва ер сервитутларига амал қилинадиган майдонларнинг жойдаги чегараларни белгилаш ҳам мухим тадбирлардан бири ҳисобланади. Демак, ер кадастри ахборотларини замон талаб даражасида шакллантиришида ва уларнинг шаффоғлигини таъминлашда ҳар бир ер участкаси ҳудудида чегара белгиларини ўрнатиш зарурияти мавжуд. Ер тузиш лойиҳаларида чегара белгиларини ўрнатиш тавсия этилади, жумладан:

- жойнинг ўзида аҳоли пунктлари (овул,

қишлоқ, маҳалла фуқаролар йигини , шаҳар) чегараларини белгилаш;

- ер тузишни туман (шаҳар)лар ёки ердан фойдаланувчилар тасарруфидаги ер участкаларни ихтисослик бўйича гурухлаш асосида чегараларини ер кадастр ҳужжатларида белгиланган тартибда амалга ошириш;

- ер тузиш лойиҳаларида туман (шаҳар)лар худудига тегишли бўлмаган ер участкалари чегараларини ўзгартиришни жойнинг ўзида белгилаш;

- ер тузиш лойиҳа ечимларига асосан жойнинг ўзида ер эгаси, ердан фойдаланувчилар, ижарачи ёки мулкдорлар кесимида белгиланган тартиб ва далолатнома асосида вакиллар гувоҳлигига ер участкаси чегара белгиларини давлат стандартлари асосида ўрнатиш ишларини бажариш [3,4].

Истиқбол учун мўлжалланган ер тузиш лойиҳалари туман, шаҳар ва худудий ер тузиш чизмаларида худудий чегара белгиларини ўрнатиш тадбирларини бажарилиши мумкин. Ер тузиш лойиҳасини фақат муайян ер участкаси учун эмас, балки унинг натижаси ўлароқ ер кадастри ҳужжати деб тушуниш керак. Чунки, у биргина ердан фойдаланувчилар ўртасида эмас, шунингдек, овлу, қишлоқ, маҳалла фуқаролар йигини, туман, шаҳар ва вилоятлар, Қорақалпоғистон республикаси чегарасини аниқлаш, белгиларни ўрнатиш ишларини қамраб олиши кўзда тутилади. Демак, ер тузида бажариладиган ишлар таркибида чегара белгиларини лойиҳага мос ҳолда ўрнатилиши ер кадастри ҳужжатларини амалда жорий этиши ва ахборотлар ишончлилигини таъминлашга хизмат қиласди.

Таҳлил ва натижалар. Ер тузиш лойиҳалари тегишли ердан фойдаланувчи субъектлар вакиллари гувоҳлигига ва кадастр агентлиги мутахассиси томонидан белгиланган намуна асосида чегара белгилари кўрсатилган жойнинг ўзида ўрнатилади. Белгиланган тартибда ер тузиш лойиҳасида қайд этилган чегара белгилари жойнинг ўзига геодезик асбоблар ёрдамида кўчириш тавсия этилади. Ер тузиш лойиҳасини жойга кўчиришда ер участкасининг эгаси, ердан фойдаланувчи ёки ижарачи вакилларидан иборат ишчи гуруҳ қатнашади. Чегара белгилари ўрнатилгандан сўнг белгиланган тартибда далолатнома тузилади, чегараларнинг плани илова қилинган ҳолда расмийлаштирилади ва

натижаси ер кадастри ҳужжатлар жилдида қайд қилинади. Тадқиқотлар натижасида ҳозирги даврда республикамизда фаолият юритаётган 6,5 млн.дан ортиқ ердан фойдаланувчиларга 7 млн.дан ортиқ ер участкаларига бириктирилган бўлиб, уларга 18 млн.гаяқинчега белгиларини ўрнатиш зарурияти мавжудлиги аниқланган. Ўз навбатида шундай ишларни бирлаштирилган чегара белгилари бир вақтнинг ўзида мъмурӣ-худудий бирликлар чегарасини белгилашга ҳам хизмат қиласди.

Жорий ерҳисобиे русларнига олинишни асосида тузиш зарур бўлади. Ер участкаси доимий фойдаланиш ҳуқуқи бўйича белгиланган чегараларда эгалик қилиш ҳамда фойдаланишини амалга ошириш мақомига эга. Ер участкасини фойдаланувчига ер кадастри ҳужжатлари асосида берилганда кўйидагилардан иборат ахборотлар тақдим этиладилар: ер участкасидан фойдаланиш мақсади; ер участкаси манзили; лойиҳа бўйича чегаралари; кадастр рақами, муҳандислик иншоотлари ва ижтимоий инфраструктураны объектлари.

Шаҳар, шаҳарча ва шаҳар типидаги посёлкалар чегара қамровида жойлашган қишлоқ ҳўжалигига яроқли ерларга солиқ қиймати белгиланган ставкаларнинг икки баравари миқдорида ундириш мақсадга мувофиқ. Ердан фойдаланувчи ўзига бириктирилган ер участкасида ўрнатилган чегара белгиларини сақлаши ва уларнинг ишчи ҳолатда бўлишини таъминлаш керак бўлади. Ер участкаси чегараларини жойнинг ўзида аниқлаш ва ўрнатиш ҳамда электрон харитада қайд қилиш уни бериш тўғрисида қарор қабул қилингунча бажарилади. Ер участкасиning планига мос ҳолда жойнинг ўзида чегараларини белгилаш ишлари бажарилади ва тегишли давлат ҳокимияти органлари томонидан тасдиқланади [5].

Муайян ер участкаси планини яратиш, жойда чегара белгиларини ўрнатиш ишлари, ер участкасини олувчининг маблагларидан қоплаш мақсадга мувофиқ. Ушбу ёндашув ер участкаларини ҳусусийлаштириш шароитида мақбул ёним ҳисобланади. Ер участкасига эгалик қилиш

хукуки тўғрисидаги давлат гувоҳномасида чегара плани илова қилинади. Планда қуйидагиларни қайд этиш керак бўлади:

- чегараларнинг бурилиш нуқтаси, тартиб рақами, узунлиги;
- гидография тармоқлари элементлари;
- ер участкаси чегараси ҳисобланганчилик объектлар;
- ер участкасининг чегараси қамровидаги ўзга ердан фойдаланувчилар;
- ер участкаси кадастр рақамлари;
- ердан фойдаланиш чекланган ёки алоҳида фойдаланиш тартиби ўрнатилган майдонлар чегараси ҳамда ер контурлари тартиб рақамлари;
- ер сервитути шартномаларида қайд этилган майдонлар чегараси;
- ер участкаси план масштабини ер участкасининг майдони ва шаклидан келиб чиқсан ҳолда чегаралар бурилиш нуқталарини кўрсатишни ҳисобга олган ҳолда танлаш лозим. План уч нусхада тайёрланиши тавсия этилади. Унинг асл нусхаси рўйхатга олинган идора архивида сақланади. Гувоҳнома маълумотлари электрон дастурда шартли белгиларга риоя этилган ҳолда ёзилади. Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари этиширувчи субъектлар ер майдонлари ер тузиш лойиҳаси асосида ташкил қилинади. Ер тузиш ишларини бажараётганда ер участкаси чегараланади ва ер турлари кесимидағи ер контурлари рақамланган ҳолда шакллантирилади.

Ўзбекистон Республикаси Ер кодексининг 32-моддасида, ер участкаси ажратиб берилганда унинг чегараси жойнинг ўзида геодезик ўлчовлар асосида аниқланиб, ўзга участкалардан марза ва бошқа турдаги чегара белгилари билан ажратиб кўйилади, деб кўрсатилган [1]. Қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари этиширувчи субъектларга ер участкасини ажратиш хўжалик фаолиятига қулай чегара ва шароитларда амалга ошириш тавсия этилади.

Шуни инобатга олиш лозимки, Ўзбекистонда давлат чегараси, асосан, йирик ва кичик дарёлар, сой ва сув ҳавзалари жойлашган ер участкаларида фермер хўжаликлари фаолиятини юритиш мақсадида қонун ва қонуности хўжатлariда кўрсатилган тартиб бўйича чек-ланган тарзда фойдаланиш учун ажратилади. Ўзбекистон Республикаси Давлат чегараси муҳофаза зонасида ҳар икки томондан беш юз метр кенглиқда уй ҳайвонларини боқиш ва фермер хўжаликларига ер ажратиш чекланади. Фермер хўжалигини таш-

кил этишва ер участкасини беришда ужойларда доимий яшовчи фуқаролар устувор ҳукуқдан фойдаланишлари мумкин.

Шаҳар, шаҳарча ва шаҳар типидаги посёлкалар қамровидаги ер фондига қонун хўжатлари асосида тасдиқланган шаҳарсозлик ва кадастр хўжатлари асосида чегаралари белгиланади. Уларни худудига турар ва нотуар жой объектлари жойлашган ҳамда бошқа мақсадлар учун мўлжалланган маъмурӣ ҳудудий қамровидаги жами ермайдонлари киради. Аҳоли пунктлари ер фонди чегараси шаҳар, шаҳарча, овул ва қишлоқ аҳоли яшаш ерлари, уларнинг ташки чегараси ҳисобланаб, шу ер майдонларини бошқа ер тоифа майдонларидан ажратиб туради. Аҳоли пунктлари чегараларини белгилаш шаҳарсозлик амалдаги хўжатлари асосида амалга ошириш назарда тутилади. Аҳоли пунктлари уларнинг чегаралари эса амалдаги ердан фойдаланувчилар ер участкалари чегаралари бўйлаб белгиланади.

Аҳоли яшаш жойлари чегаралари қамровидаги ер майдонлар тасдиқланган режага мос ҳолда фойдаланишини ташкил қўливчи маҳаллий ҳокимият органлари тасарруфида бўлади. Аҳоли яшаш жойлари худудида ер тузиш бош режасини ишлаб чиқиша сув манбаларини муҳофаза қилиш, соҳил бўйи ҳамда сув объектлари муҳофаза зоналари чегараларини белгилаш табиий ресурслар, қишлоқ ва сув хўжалиги органлари томонидан белгиланган ҳолда кадастр хўжатларида қайд этилади.

Ер участкаларини, жумладан, чизиқли турдаги объектларни ҳудудий чегара қамровида жойлаштириш назарда тутилади. Давлатимизда аграр соҳасидаги туб ислоҳотларни амалга ошириш шароити ерларни муҳофаза қилиш ва асраш масалаларига алоҳида ургу берилмоқда. Қонунга зид бўлган битимлар, ер майдонларини ўзбошимчалик билан эгаллаш, ерни ишдан чиқариш, ифлослантириш, чегара белгиларини йўқотиш ва шу каби қонун бузилишига оид ҳаракатлар содир этилганда, вақтинча фойдаланишдаги ерни қайтариш муддати бузилганда ёки уни яроқли ҳолатга қайтариш мажбуриятлари бажарилмаганда, бегона ўтларга қарши чоралар кўлламаслик, тупроқ қатламини шамол, сув эрозияларидан сақлашга риоя этмаслик каби қонунбузарликлар асосан ердан фойдаланувчи субъектларнинг масъулиятсизликлари орқасидан содир бўлади. Ердан фойдаланишга оид қонунбузарликларга ер участкаси чегара

белгиси ёки марза белгиларини йўқ қилиш ҳам киради. Ҳуқуқка қарши ҳаракатлар берилган ер участкасидан мақсадли, самарали, оқилона фойдаланиш тадбирларини муракаблаштиради, ердан фойдаланувчи субъектлар ўз ҳуқуқларидан тўлақонли фойдаланиш имкониятларини чеклашга олиб келади.

Хулоса. Умумий хулоса ўрнида шуни таъкидлаш жоизки, ер кадастри ахборотлар тизимини

такомиллаштиришда муайян ер участкасида чегара белгиларини ўрнатиш энг муҳим омиллардан биридир.

Қосимджон РАХМОНОВ, доцент,

Моҳигул АБДУРАҲИМОВА,

мустақил тадқиқотчи,

Жаҳонгир РАХМОНОВ,

мустақил тадқиқотчи,

“ТИҚҲММИ” Миллий тадқиқот университети.

АДАБИЁТЛАР

1. Ўзбекистон Республикасининг Ер кодекси. Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси. – 1998. –15-модда.
2. Ўзбекистон Республикасининг “Давлат ер кадастри тўғрисида”ги қонуни Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси. – Тошкент: 1998. – №666.1 – 14-17-18-19-23 моддалар.
3. Ўзбекистон Республикасининг “Ахборотлаштириш тўғрисида”ги қонуни. Тошкент. 2003 й. №560. 4-7-8-12-14
4. Бобожонов А.Р, Раҳмонов К.Р., Фофиров А. Ер кадастри. Дарслик. Т.: ТИМИ, 2013 й. 208 б.

УУТ: 651.12

ТАДҚИҚОТ

АГРОКЛАСТЕРЛАР МОЛИЯВИЙ САМАРАДОР-ЛИГИНИ БАҲОЛАШ МЕТОДОЛОГИЯСИ

Аннотация. Кластер тузилмалари фаолияти самарадорлигини баҳолаш масаласи яқин келажакда ҳам ўз долзарблигини ўйқотмайди. Замонавий шароитда молиявий ресурсларнинг чекланганлиги билан бирга, самарали инвестиция варианatlарини танлашнинг жиёддий муаммолари мавжуд. Кластерларни баҳолаш бўйича тақлиф этилаётган методология эса бу муаммони маълум даражада ҳал этади.

Аннотация. Вопросы оценки эффективности кластерных структур не потеряет свою актуальность в ближайшем будущем. В современных условиях при ограниченных финансовых ресурсах возникают серьезные проблемы выбора эффективных вариантов инвестирования. Предлагаемая методология кластерной оценки в некоторой степени решает эту проблему.

Annotation. The issues of evaluating the effectiveness of cluster structures will not lose their relevance in the near future. In modern conditions, with limited financial resources, there are serious problems in choosing effective investment options. The proposed cluster assessment methodology to some extent solves this problem.

Кириш. Жаҳон бозорида рақобатнинг кучайиши миллий ишлаб чиқарувчилар фаронлигини ва бутун мамлакат тараққиётини таъминлайдиган бизнес юритишнинг янги шаклларини яратишни тақозо этмоқда. Бугунги кунда рақобатбардошликни таъминлаш муаммосининг энг самарали ечими иқтисодиётни кластерлаш концепцияси ҳисобланади. Ўзбекистон иқтисодиётини ривожлантириш бўйича амалга оширилаётган кластер концепцияси тобора кучаймоқда. Аммо кластерни ташкил этиш

бу унинг ююри самарадорлигини кафолатлади, дегани эмас. Шунинг учун кластер рақобатбардошлигини баҳолаш экспертилик баҳосига асосланган методологияни тақозо этади.

Кластерларни қўллаб-қувватлаш бўйича давлат томонидан кўрилаётган чора-тадбирлар самарадорлигини ошириш мақсадида улар фаолиятини тўғри баҳолашусулларини такомиллаштириш зарурати ортиб бормоқда. Кластер тузилмалари фаолияти самарадорлигини баҳолаш

O'ZBEKISTON QISHLOQ

VA SUV XO'JALIGI

agrар-iqtisodiy,
ilmiy-ommabop jurnal

СЕЛЬСКОЕ И ВОДНОЕ ХОЗЯЙСТВО УЗБЕКИСТАНА

аграрно-экономический,
научно-популярный журнал

Muassislar:

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
QISHLOQ XO'JALIGI VA SUV XO'JALIGI
VAZIRLIKHLARI

Bosh muharrir:

Tohir DOLIYEV

Tahrir hay`ati:

Aziz VOITOV

Shavkat XAMRAYEV

Botir TOG'AYEV

Azimjon NAZAROV

Bahodir TOJIYEV

Ravshan MAMUTOV

Abrol VAXOBOV

Bahrom NORQOBILOV

Nizomiddin BAKIROV

Shuhrat TESHAYEV

Bahodir MIRZAYEV

Ravshanbek SIDDIQOV

Mirziyod MIRSAIDOV

Baxtiyor KARIMOV

Ibrohim ERGASHEV

2023-yil, oktabr №10.

Jurnal 1906-yil yanvardan
chiqa boshlagan.

MUNDARIJA

Ш.ХАМРАЕВ. Ўзбекистоннинг сув хўжалиги соҳасидаги ислоҳотлари

1

эзгуликка хизмат килмоқда

5

М.ТОШБОЛТАЕВ. Пахта далаларини ҳосилдан тез бўшатайлик

Р.НИЗОМОВ, Ф.РАСУЛОВ. Тўқсонбости усулида сабзавот экинлари

етиштириш агротехнологияси

7

С.МАМАТОВ, С.САДИКОВА, С.АРИФОВ, Ш.ИСАКОВ.

10

Жанубий Америка помидор куяси – ҳосил кушандаси

11

Асосий масъулиятни ижро интизомида

12

У.МАМАЖНОВ. Ўнрак олса арзийдиган дехкон

13

С.ХУДАЙКУЛОВ. Устозлик шарафли бурч

14

А.ТОИРОВ. Стандартлаш орқали – ракобатбардош маҳсулотлар сари

17

С.АХМЕДОВА. Тајдиркорлик ёргу кунларга етаклади

18

Х.КАРИМОВ. Максад соҳа ривожига муносаб хисса кўшиш

19

Журналхон суввиляр

19

М.МУҲАММЕДОВА. Сув хўжалигига фан, таълим ва ишлаб чиқариш

интеграцияси

2

0

Сифатли таъмир сув йўлларини равон этмоқда

21

Й.МУҲАММАДИЕВ. Оқдарёдан дунё бозорига

22

Хайрли ишга бош кўшиш масъулияти

23

Ш.НОРМУРОДОВ. Агрономиялар: кам меҳнат, мўл ҳосил гарови

24

Ў.АКБАРОВ. Суяги меҳнатда котган

26

Т.ХУДОЙБЕРДИЕВ. Олимдан – фермерга

27

Б.СЕЙТИМУСЕЕВ, О.ЭРГАШЕВ. ATM-1 ўрта толали гўза навининг турли

худудларда парваришиланган популяцияларида бир кўсақдаги пахта вазни

31

белигиси кўрсаткичларининг намоён бўлиши

31

А.ҲАҚИМОВ, О.ЭРГАШЕВ. Ўрта толали гўза навида айрим

морбо-хўжалик белгиларининг намоён бўлишини аниқлаш

33

Х.БОЗОРОВ, Б.ХАЛИКОВ, М.МАХСАДОВ. Алмашлаб экишнинг сояғўза

(1:2) тизимида асосий экин соядан сўнг парваришиланган оралик экинлар

35

ҳамда маъдан ўғитлар меъёларининг гўза ҳосилдорлигига таъсири

Ю.САИМНАЗАРОВ, М.ТУРДИЕВА, Ш.АХМЕДОВ, И.АКБАРАЛИЕВ,

О.ЖЎРАЕВ, С.АБДУРАМОНОВА, М.ИСРОИЛОВ, У.МАМАТОВ.

Республикамизга олиб келинган олма навларининг хўжалик-биологик

хусусиятлари

3

8

Р.ЮНУСОВ, Ф.ГАНИЕВА. Интенсив олмазорларнинг ўсиши,

ривожланиши ва ҳосилдорлигига кўчут калинлиги ҳамда нав-пайвандтаглар

40

ва ресурстекамкор технологияларнинг таъсири

SH. SAIDGANIYEVA, N. TUFLIYEV. Andijon viloyati sharoitida

44

amarant o'simligi zarar kunandalaring tarqalish darajasi

А.ҚУРБОНОВ. Сибир осетр (*Acipenser baerii*) баликларининг ўсишида

4

пробиотикларнинг таъсири

И.ОЧИЛОВ. Агрокластерлар молизийи самарадорлигини баҳолаш

5

методологияси

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Jur nal O'z be kis to n Matbuo t va axborot agentligida 2019 -yil 10-yanvarda 0158-raqam bilan qayta ro'yxatga olingan.

Manzilimiz: 100004, Toshkent sh., Shayxontohur t., A.Navoik, 44-uy.

Tel.: +998 71 242-13-54,
+998 71 249-13-54.

Veb sayt: qxjurnal.uz

E-mail: qxjurnal@mail.ru **Telegram:**

qxjurnal_uz **Facebook:** qxjurnal

© «O'zbekiston qishloq va suv
xo'jaligi»

Bosmaxonaga topshirildi:
2023-yil 3-oktabr. Qog'oz
bichimi 70x100 1/16. Ofset
usulida ofset qog'oziga chop
etildi. Sharqli bosma tabog'i – 5,5.
Nashri bosma tabog'i – 1,31.
Buyurtma № 22 Nusxasi 750
dona.

«HIOL MEDIA»

MCHJ

matbaa bo'limida chop etildi.

Korxona manzili: Toshkent
shahri, Uchtepa tumani, Sharaf
va To'qimachi ko'chalari
kesishuvi.

Navbatchi muharrirlar

–

A.TAIROV, B.ESANOV

Dizayner –

U.MAMAJONOV